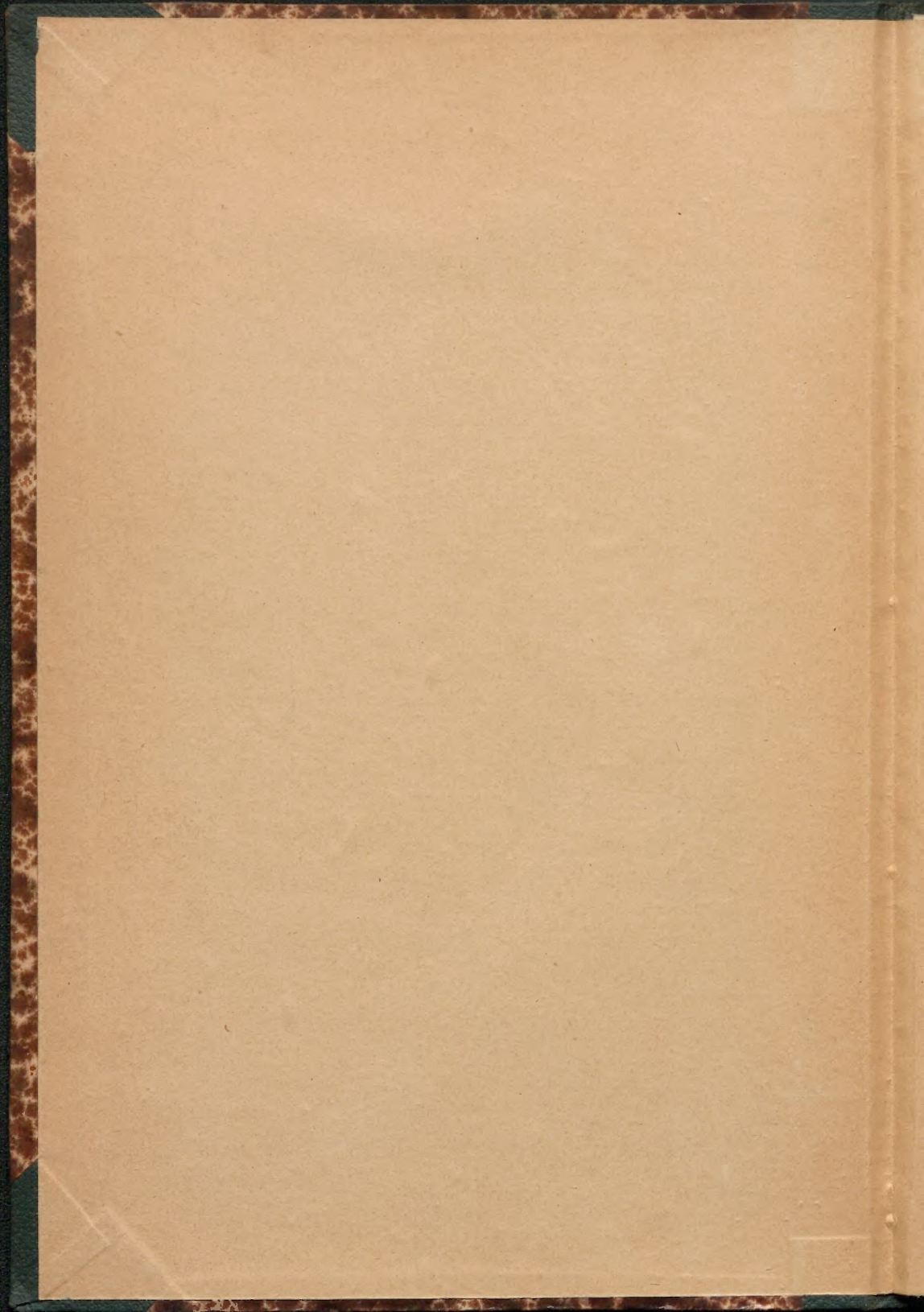
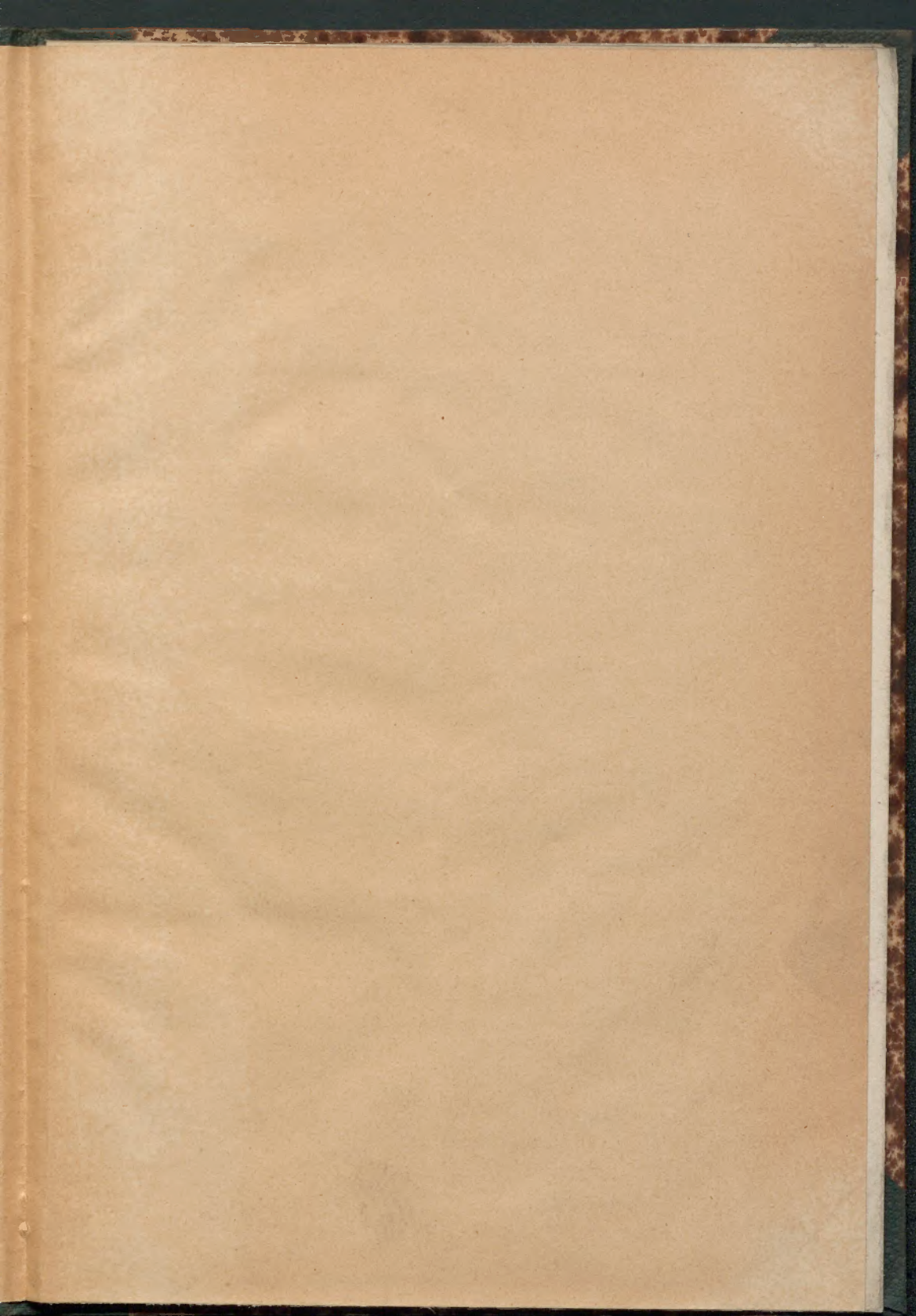
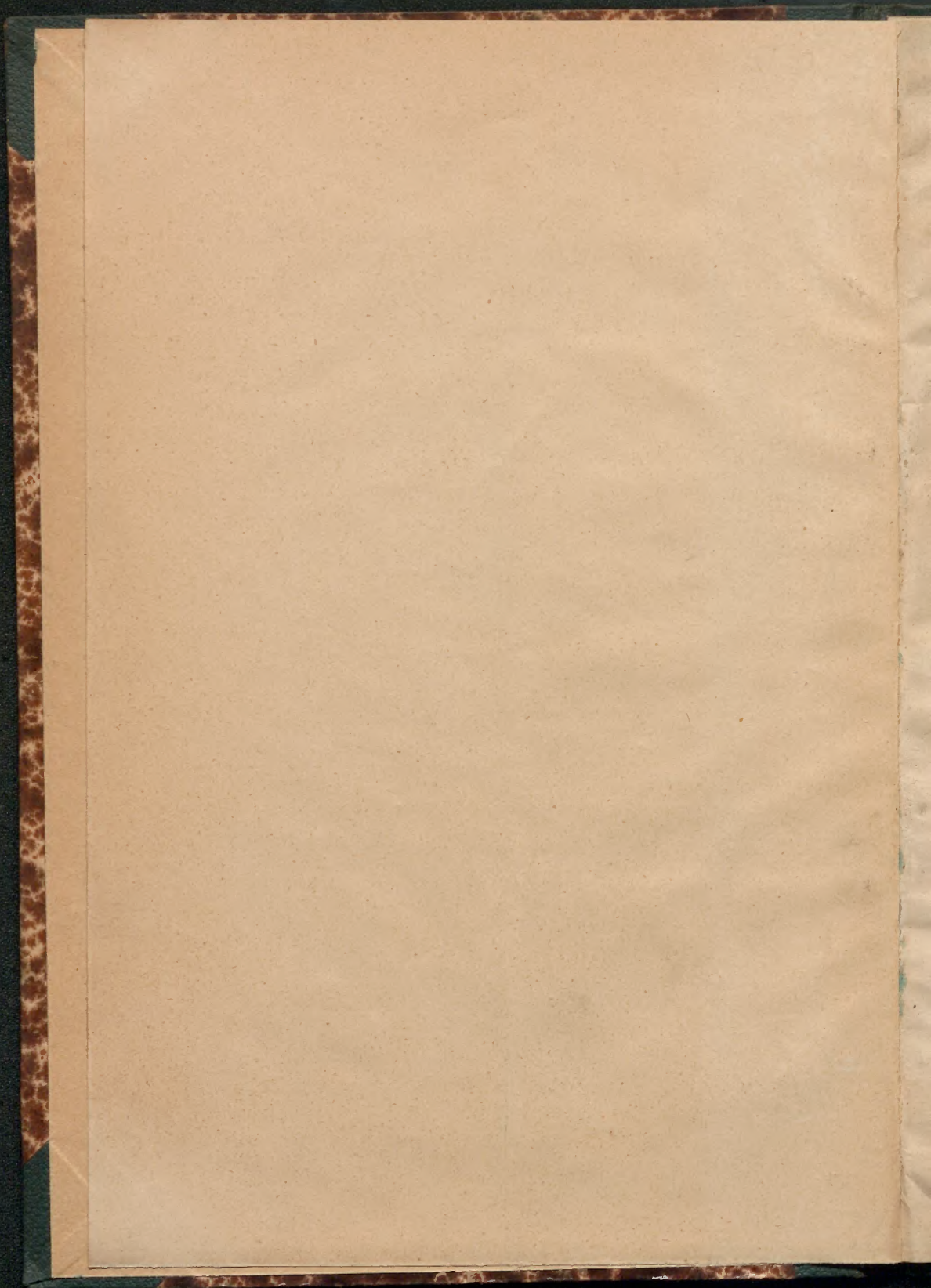

M/262r

ԷՊԻՅԵ

ՊԵՅԱՆՆԱՄԷՍԻ ՏԻՐ

Սայէի ասայիշվայէի Հազրէթի Շէհինշահտէ
հէր պիր մատտէ մէրքէզի հիւսնիւ ուսուլ վէ մազպու-
թիյէթի պուլմաքտէ , վէ հէր շէյին ասասընըն էվվէլ
էմրտէ մէթանէթի սուրէթի էլէ կէթիւրիլմէքտէ տիր:

Իպատուլասըն էպնիյէ մատտէսինի գօրայլաթ-
մազ վէ միւք վէ պիւլատի մամուր իթմէք նիյէթի իլէ
թէշքիլ պուլյուլմուշ օլան մէշիտի էպնիյէտէ ճիւ-
եան խտէն միւզաքէրէլէրին ապ վէ ասասը՝ եափրլաճազ
էպնիյէլէրին քէյֆիյաթի հագիգիյէլէրինի, վէ նէ սու-
րէթլէ մէթանէթ վիրիլուր խտէ՝ նէ գատար միւտտէթ
տայանըր օլտրղընի անկլաթմազտէն իպարէթ տիր . իմտի
ղիհնիմիզտէ օլանլարը շու սուրէթլէ պէյան խտէրիզ:

Քեարկիր էպնիյէ իքի տիւրլիւ տիր . պիրինէ՝
թամ քեարկիր , տիկէրինէ՝ եարլմ քեարկիր տէնիլիր:
Պունըն գսնչ տէրէճէ օլտրղի մալիւմ խտէ տէ , քէրէս-
թէտէն եափրլան պինանըն տէրէճէսի՝ եանի եափրլա-
ճազ էպնիյէնին գաչընճը տէրէճէտէ օլտրղը պլիլնմէք
իչիւն՝ պոււստէն պէօլէ օ միալլու ախշապ էպնիյէ
տեօրթ նէվի (տիւրլիւ) իթիպար օլունարազ , իքի պին
զիրայի թէճալուզ խտէն էպնիյէի ալիյէյէ՝ պիրինճի
տէրէճէ , պլինտէն իքիպլինէ գատար եափրլաճաղլէրէ՝
իքլինճի տէրէճէ , պէշ եիւզտէն պին գլըմիյէ գատար

պինալերէ՝ իւջիւնճիւ տերէճէ , պէշեիւզ զիտատէն
ճիւղի աշաղը օլանլերէ՝ տէօրտիւնճի տերէճէ տէնիւ
լէճէք տիր:

Պունըն տահա աշաղասը՝ եանի ֆուգարա քիւ
մէսնէլերին չօրչօփտէն օլարագ եափտըրաճագլէրի խա
նէլէր տերէճէ Թահթընէ կիրէմէյէճէկինտէն , օնլար
այլը ԹուԹուլմալը տրը:

Օլէքը օլունան Թամ քեարկիր տախի իւջ գը
սըմ օլուպ, պիր գըսըմը՝ կեօփտէ տիվարլերինին տէրուն
վէ էթրաֆը սօմ Թաշտէն վէ իւզէրի Թուղլա վէ եա
խօտ Թաշտէն քէմէլլի օլտըղը հալտէ , քինէտ վէ գը
վանասը վէ հաթըլը տէմիրտէն եափըլուր , վէ Թաշը
տախի սաղլամ վէ խարճը խալիս պուլունուր խէ՝ պին
սէնէ տայանըր: Պունլէր տէմիրտէն օլմայարագ՝ պա
գըրտէն եափըլըր խէ՝ իքի պին սէնէ տայանըր:

Լկէր իքի Թարաֆը սօմ վէ արասը բըխթըմ եափ
տըրըլըր , վէ եինէ տէմիր քինէտ վէ գըվանալը օլուր
խէ՝ պէշ եիւզ սէնէ կիտէր: Վագըրտէն պուլունուր
խէ՝ պին սէնէ էօմրիւ վար:

Լալընըզ քէօշէլէրի սօմ օլուպ՝ սաիր կեօփտէ
մահալի պայաղը Թաշտէն եափըլտըղը հալտէ , իքի եիւզ
սէնէ տայանըր:

Լարըմ քեարկիրին գըսըմլէրի տախի Թամ
քեարկիր կիպի օլուպ , միւտտէթի էօմիւլլէրի տախի
պունլէր կիպի տիր, շու գատար քի չաթըսընըն մագաս
վէ մէրթէքլէրի (տիրէկլէրի) քէրէսթէտէն եափըլաճա
ղընտէն , հիւքմի քիւլլի վիրիլէմէզսէ տէ՝ պունլէր մէշէ
աղաճընտան եափըլաճագ օլուր , վէ եափըլտըղը վա

դրթոէ՝ մէթանէթինէ տգգաթ օլունուր իսէ՝ ախշա-
պը տախի եխզ սէնէ տայանըր:

Պագաթ արա սարա զէքը օլունան չաթընըն իգ-
թիզա իսէն թամիրաթընէ զայրէթ օլունմաը , վէ
քեարկիրին մէթանէթինէ խալէլ վիրէճէք տամլա վէ
սրզընթը կխալ էօզիւրլէրտէն դուրթարմաը տըր:

Պալատէ եազըլան քեարկիրլէրին տայանմա հադ-
դընէ եազտըղըմըզ միւտտէթէ դատար կիթմէսինէ
պաշըճա սէպէպի՝ թաշ մատտէսի տիր:

Սաղլամ քիւֆէկի թաշընտէն եափըլտըղը հալտէ՝
փէք ազ միւտտէթտէ գայնար վէ փերկէլէշիր: Սիյահ
թաշտէն եափըլաճագ օլուր իսէ , քիւֆէկիյէ պագա-
րագ գայնայըշընտէ՝ պիր ազ ֆարգը վար. եանի՝ քիւ-
ֆէկի իւչ սէնէտէ , վէ գարա թաշ եէտի սէնէտէ գայ-
նար: Պերլքի տեօրթ սէնէ կէշէրէք գայնար իսէ տէ ,
գայնայըշընտէն սօնրա պիր վուճուտ օլուր:

Պու ճինս թաշարըն զայրի իլէ պերսպէր քեար-
կիր եափըլտըղը սուրէթտէ՝ նէ՝ դատար տայանաճաղը
մալիւմ տէյիլ տիր , օլ սէպէպտէն պունտէն պէցլէ
քեարկիր իշիւն իշպու իքի ճինս թաշտէն մատա թաշ
գուլլանմամաը տըր:

Թէտարլքինտէ տըգգաթի լազըմ կէլան էշեա-
տէն պիրի տախի՝ տէրունինէ գօնուլաճագ խարճ մատ-
տէսի տիր , պու տախի իքի տիւրլիւ տըր:

Պիրլսի՝ քիրէճ վէ խօրասան , տիկէրի՝ գում
եանի թաթը սու գումի օլուպ , տէրունինտէ ճապէճա
նօհուտ դատար վէ եախօտ տահա գապաճա թաշ
պուլլունդուրսա՝ քիրէճտէն տիմէք օլուր:

խօրասան եափրտորդը հալտէ՝ իբի գաթը քիրէճ վէ պիր գաթը խօրասան օլմալը: Վում իլէ եափրտորդը սուրէթտէ՝ քիրէճ իլէ գոււմ միւսապի, եանի պիր գաւրար պուլունմալը:

Հու գատար քի՝ խօրասանը խարճ իլէ եափրտան պինա՝ իւչ սէնէտէ , վէ գոււմ իլէ գարըշըգ եափրտան մահալ՝ եէտի սէնէտէ լայրդը իլէ իմթիզաճ իտէր: Պագաթ իշպու խարճէ զէրրէ գատար թօփրագ իլաւ վէ օլունաճագ օլուր իսէ՝ քեարկիրին մէթանէթինէ խալէլ վէրիր , օնուն իչիւն ասլա թօփրագ դարըտորմամալը տոր:

Էր պիր շէյին թէմէլինտէ մէթանէթ օլտորդը հալտէ, օնուն իւզէրինէ գուրուլան պինա տախի թաւաթը իլէ մէթին օլուր, խուսուսա իշ պու քեարկիրլէրին էվիլէլ էմրտէ տրդգաթ իտէճէկ եէրի՝ թէմէլինի գալի պուսգմագ մատտէսի տիր:

Նիւնքի քեարկիր եափմաղէ միւրապ օլունան մահալ՝ պիրի պիրինէ պէնգէմէզ . եանի՝ պիր ազ եէրի չիւրիւկ, վէ պազըսը սօնրատէն տօլմա , վէ պազը եէրի տախի քէամէ թաշ պուլունուր , վէ գումնալ՝ եանի պիրի պիրինէ պէնգէմէզ մահալլէր օլա պիլիր . օլ էճիլտէն պինայը եափաճագ գալֆա էվիլէլ էմրտէ եափաճաղը մահալի կիւզէլճէ կեօզտէն կէչիւրմէլի, իճապրնէ կէօրէ՝ քիմի մահալէ գազըգ վուրմաղ վէ քիմի եէրինէ ըսգարա գօյարաղ պազը եէրլէրէ տախի պէօյիւք թաշլէր իլէ քինէտի թօմրուգ գօյմաղ կիպի թէմէլինին մէթանէթինէ քէմալի տէրէճէ իհթիմամ իթմէսի լազըմ վէ լապիտ տիր:

Վոլ մատտէլէր՝ գալֆասընըն ուսթալըղընէ վէ

սանաթընէ պրրաղըմասի միւնասիս օլուր:

Իշպու թամ քեարկիրին էթրաֆ վէ կեօվտէ տիվարի եէքփարէ սօմ եափրլաճագ օլտրղը հալտէ՝ օն պէշ արշըն եիւքսէքլիկէ գատար պիր արշըն , վէ էկէր իքի թարաֆը սօմ օլուպտէ՝ տէրունի ուֆագ թաշէր իլէ տօլտուրլուր իսէ՝ պիր պուչուգ արշըն , վէ էկէր քէօշէլէրի սօմ օլուպ՝ արալէրի պայաղը թաշտէն եափրլուր իսէ՝ պիր արշըն օն սէքիզ փարմագ գալընըզ վիրիմէսի քիֆայէթ իտէր:

Պունա դըյասէն եափրլաճագ էպնիյէլէրին եիւք սէքլիկի նեգատար օլաճագ իսէ՝ թէմէլինէ տախի օնա կեօրէ գալընըզ վիրիմէլի պու քէյֆիյէթ տախի գալֆանըն վէ իշ պաշըսընըն ուսթալըզինէ վէ սանաթընէ պրրագմագ լազըմ տըր:

Պալատէ պէյան օլունտրղը իւզըն քեարկիր էպնիյէնին տէրէճէի դուլթի (տրամագիծը) օն պէշ արշընէ վարընճա գատար եայ կիպի քէմէր չէվլիրիմէսի լազըմ կէլուպ , օն պէշ արշընը թէճալուզ իյլէտիկի սուլթէթտէ՝ թագ (քէմէր) եափրլարագ , լազըմ կէլան գուպպէ օնուն իւզէրինէ եափմագ լազըմ կէլըր: Տալգաթ իշպու գուպպէնին վէ քէմէրին աղըրլըղը քէօշէլէրտէ օլան պագլէրէ վիրիմէք իգթիզա տըր:

Իշպու պագլէրին եափրլտըղը վագըլթտէ թէմամ մէթանէթինէ գալֆասի իհթիմամ վէ տըգգաթ իյլէտիկի հալտէ՝ օլէպնիյէ թախմին օլունան միւտտէթէ գատար տայանըր:

Պալֆանըն մալլումաթի օլմայուպտէ՝ զիքր օլունան ուսուլէրէ մուղայիր թալըանըր իսէ , տէտիկիմիզ

միւտտէթէ գատար էօմրիւ օլմաղ:

Պէնտի սապրգտէ պէյան օլունորդը վէճէ՛լէ՛ կեօլտէսի եէքփարէ սօմ օլարագ եափրլաճագ օլսն տիւարէ սարֆը լազըմ կէլան խարճ՝ սիւզմէ քիրէճ վէ ինճէ գում վէ եախօտ ինճէ խօրասան օլմաղ: 1) Է սօմ օլմայարագ ատի հիքմինտէ եափրլաճագ տիւարէ տախի՝ ֆագաթ գում վէ թօզ քիրէճ գօմաղ:

Իշպու գում տախի թաթը սու գումը օլուպ՝ արասընտէ ճապէճա նօհուտ գատար վէ եա տահա գապաճա չազըլ պուլունմաղ, վէ գուլանրլաճագ խօրասան տախի եէնի թուղլատէն եափրմաղ տըր:

Իշապ օլարագ եափրմասը իճապ խտէն էպնիլէ՛ էտէն մըգտարի զիրայի իքի պինի թէճափուզ խտէն էպնիլէ՛ պիրինճի տէրէճէ իթիպար օլունուպ, պու տէրէճէլէրտէ եափրլաճագ պինա իքի վէ եախօտ իւչ գաթ օլտըղը սուրէթտէ, էվվէլ էմրտէ՛ պէնտի սապրգտէ պէյան օլունորդը իւզըն՝ թէմէլինի պրուգմագ մատտէսինէ ղայէթ իհթիմամ օլունարագ, թէմէլին զէմինտէն եիւքսէքլիկի՛ եարըմ արշընտէն աշաղը տէվչիրմէմէլի, վէ իշպու թէմէլ իւզէրինէ տապան չէքմէյէրէք՝ քէպիր քիւրաիւ թաշլէրի գօմաղ:

Պու միաիլու էպնիյէնին պիլ ճիւմլէ տիրէքլէրինտէն ալթ գաթը՝ քէպիր եաղխանէ, օրթա գաթը իլէ իւսթ գաթընէ աոտթա եաղխանէ տիրմէլի պունլէրէ չէքիլէճէք տապան տախի պաթթալ մէշէ քիրիշինտէն օլմաղ, թամ եէնի տիւնեատէն փայանտա գօմաղ, ճիւմլէ քիրիշլէրի կեօղէքէնին ներտիվէնիք չիֆթէ եօլսմասընտէն եափմաղ: Ապագաթ թալան քի-

րիշէրի կեօգէքէնին ատեթա եօլլամասընտէն վէ մա-
գաս վէ մահեալարը տախի պաթթալ մէշէ տապանըն-
տէն, վէ մէրթէքլէրի իլէ քիրէմիտ ալթը՝ ատեթա եօլ-
լամատէն եափըմասը լազըմ տըր:

Սայիր մահալէրի էպնիյէնին՝ իճապընէ կեօրէ
գալֆանըն ըէյի իլէ թանգիմ օլմալը, հէփ չէրչիվէլէրի
մէշէ աղաճընտէն՝ զայրի աղաճտէն եալմամալը: Պու-
աւսուլտէ եափըլան պինա՝ աֆէթտէն էմին օլտըլը
հալտէ՝ եիւզ սէնէ տայանըր:

Էքինճի տէրէճէտէ օլան՝ եանի արշընը պինտէն
լքի պինէ վարան էպնիյէնին տախի մուգատտէմա թէ-
մէլինէ տըգգաթ օլունարագ, վէ զէմինտէն լազըմը
գատար իւքսէքլիկի իճրա գըլընարագ, թէմէլինի պը-
րագտըգտէն սօնրա՝ ալթ վէ օրթա գաթընէ թամ
չիֆթէ եէնի տիւնեա, վէ իւսթ գաթընէ տախի ատե-
թա եէնի տիւնեա տիքմէլի:

Տապանլէրի՝ չիֆթէ մէշէ քիրիշի, վայանտալէրի՝
քէզալիք ատեթա եէնի տիւնեա, քիրիշլէրի՝ պուչուգ-
լու եօլլամա, թափան քիրիշլէրի տախի՝ պայաղը եօլլա-
մա, մագասը՝ եէնի տիւնեա, մէրթէքլի՝ ատեթա եօլ-
լամա, քիրէմիտ ալթը տախի՝ քէզալիք եօլլամա օլ-
մալը, չէրչիվէլէրի տախի մէշէտէն եափմալը:

Պու սուրէթլէ գուրուլան պինա՝ ալլահ հըֆզ
կյէտիկի հալտէ՝ սէքսէն սէնէ կիտէր:

Էւչիւնճի տէրէճէտէ օլան՝ եանի պէշ եիւզտէն
պին արշընէ գատար եափըլաճագ էպնիյէնին տախի՝
ղեքը օլունտըղը իւզըն թէմէլինին մէթանէթինէ տըգ-
գաթ իտուպ, տիքէքլէրի քիւրսի իւզէրինէ գօմալը,

ալթ վէ օրթա դաթըն տիրէքլէրի՝ չափ եէնի տիւն,
եա, իւսթ գաթը տախի՝ պայաղը եէնի տիւնեա, տա-
պանլարը չիֆթէ մէշէ քիրիշ, փայանտալարը՝ ատէթա
եէնի տիւնեա, քիրիշլէրի՝ պայեաղը եօլլամա, մագասը
վէ մահեասը՝ եէնի տիւնեա, մէրթէքլէրի՝ եօլլամա,
քիրէմիտ ալթը՝ չափ գարասու թահթասը օլմալը,
չէրչիվէլէրի՝ քէզալէք մէշէ եափմալը:

Պէշլէ եափըան էպնիյէնին՝ էլլի սէնէյէ գա-
տար էօմրիւ վար:

Պէշ եիւզ զիրատէն աշաղը օլարագ տէօրտիւն,
ճիւ տէրէճէտէ օլան էպնիյէնին տախի՝ էն էվիլէ
թէմէլինին մէթանէթինէ տըգգաթ իլէ, զէմինտէն եա-
րըմ արշըն գատար վէ եախօտ զիյատէ՝ չըգարըաճագ
թէմէլ իւզէրինէ քիւրսիւ թաշը դօմագ, իսթէնմէտիկի
հալտէ՝ մէշէ քիրիշինտէն տապան դօմալը, վէ իւզէրի-
նէ ատէթա եէնի տիւնեատէն տիրէք տիքմէլի: Վէ
իւսթ գաթը պուլունտըրը սուրէթտէ՝ եարըմ եէնի
տիւնեա, պիլճիւմէ փայանտալարը տախի՝ քէզալէք
եարըմ եէնի տիւնեա, տապանլէրի՝ մէշէ քիրիշի, տեօ-
շէմէ քիրիշլէրի՝ եօլլամա, թալան քիրիշլէրի՝ բոււմէլի
գըզագըղը, քիրէմիտ ալթը՝ չրալը մէսէտ դօլուշու,
չէրչիվէլէրի տախի՝ սաիրէրի կիպի մէշէ աղաճընտէն
եափմալը: Պու սուրէթտէ եալըաճագ էպնիյէ՝ պիր
օթուզ սէնէ տայանրը:

Պունտան աշաղը՝ եանի ֆուգարանըն սըղընա-
ճագ գատար եալմագ իսթէտիկի էպնիյէնին տիրէք-
լէրի՝ չիֆտէ տօլապտէն, տապանլէրի՝ օրթա քիրիշ և
տեօշէմէ քիրիշլէրի՝ բոււմէլի գըզագըղը, մագաս վէ
մահեալարը՝ քէզալէք օրթա քիրիշ, մէրթէքլէրի՝ սա-

գարեա գրգագլըղը, քերէմիտ ալթը՝ չամ թահթասը,
չերչիվէլէրի՝ քեսթանէ վէ եախօտ կիւրկէնտէն եափ-
տըրըտըղը հալտէ, իկիրմի վէ իկիրմի պէշ սէնէ կիտէր:

«Իլճիւմիլէ էպնիյէնին տեօրտ էթրաֆը թուղա
իլէ տօլմա օլտըղը հալտէ, եափըտըղը անտէ՝ չամուր-
տէն հասըլ օլաճագ նէմլագլըք՝ տկքիլէճէք տիրէքլէ-
րէ վէ փայանտալէրէ թէսիր իտէրէք, ազ վագըթտէ
չիւրիւմէսինէ սէպէպ օլաճաղընտէն պաշգա՝ ֆայիտէ-
սի տախի օլմայարագ պինայէ՝ պիր նէվի աղըրլըզ վէ-
րիր: Եմտի իսթէնտիկի հալտէ՝ փէնճիրէ սէօվէքէլէրի
ալթընէ կէլինճէ՝ թուղա իլէ տօլմա եափտըրուպ, օն-
տան եօգարը թափանէ վարընճայա գատար՝ պաղտատի
եափտըրմալը:

Եշ պու պաղտատի տիւլարլէրին տիշ եիւզիւ թահ-
թա իլէ գափլանմագտէ իսէ տէ, պունտէ պիր գաջ
կեօնէ մահզուր վար . շէօյլէ քի՝ իշ պու գափլանըլան
թահթալէր՝ ազ վագըթտէ էկրիլուպ գանպուրլըզ
մէյլ իլէ՝ պիր պիրինէ իսթիզաճտէն գուրթուլուպ ա-
րալըզ փէյտա օլուր, գըշ մէվսիմինտէ՝ գար վէ եաղ-
մուր տէլքլէրտէն իչէրիյէ սըզարագ չիւրիւտիւր, վէ
մսազ ալլահու թաալեա՝ ճիւլարընտէ եանղըն զուհուր
իտէր իսէ, պօյալը թահթա՝ քի աթէշի քէնտինէ ճէլպ
իթմէյէ գուլվէթի վար, անիտէ սիրայէթ իթմէյէ սէ-
պէպ օլուր:

«Պունլէրին տէֆի իչէն պունտան պէօյլէ եափը-
լաճագ էպնիյէլէր թահթա իլէ գափլանմայարագ,
խալիա ինճէ խօրասան վէ սիւզմէ քիրէճ վէ եախօտ
ինճէ գուլմ վէ քէզալք քիրէճ վէ քէթէն գըթըզ
իլէ սըլանմալը, քի հէմ էպնիյէ մէթին օլուր, վէ

հէմ տէ զիբրը Էթոփիկոսի մահգուրէրտէն պիլ մու-
հաֆազա՝ մուհասսինաթի մուճիպ օլուր:

Լնճագ իսթէք իտէնլէր սրվա եափտըրուպ , գըշ
մէվսիմինտէ եափտըրան վէ թահթա դափլաթմագ իս-
թէյէնլէր՝ փահլը վէ լամպալը օլարագ չըրալը սարթօթ
թահթասը գափլաթմալը . ֆաղաթ իշպու սրվա եազ
մէվսիմինտէ օլուպ , քեարկիրէրին տախի պու մէվսիմտէ
եափըմասը լազըմ կէլըր , գըշ մէվսիմինտէ եափըմասը
ճալիզ տէյիլ տիր . վէ սըվանըն մէթանէթի՝ փէրտահը-
նըն լայրգըճէ եափըմասը իլէ հասըլ օլուր , օնուէն իչին
անա կեօրէ իհթիմամ իթմէք լազըմ տըր:

Լպնիյէյէ գուլլանըրաճագ քէրէսթէնին տայա-
նըզըղը՝ մէվսիմինտէ քէսիլմիշ օլմասը իլէ հասըլ օ-
լուպ , չիւնքի քէրէսթէնին քէսիլէճէք մէվսիմի՝ գա-
սըմտէն մարտէ գատար , եանի սուլարը չէքիլիքտէն
սօնրա օլուպ , պու մէվսիմտէ քէսիլմէմիշ աղաճ իլէ
եափտըրըրըղը հալտէ , թային օլունան միւտտէթ իսա-
պէթ իթմէյուպ՝ աղ վազըթ իչինտէ չիւլիւյուպ ֆէ-
նալաշըր:

Լպնիյէնին եափըրըղը վազըթտէ՝ գալֆանըն
մալիւմաթի քէամիլէսի օլմայրպտէ՝ Էպնիյէյի պաղլա-
մասընտէ վէ չաթը գուրմասընտէ ազաճըզ կէվէքըլէք
իտէր իսէ , եինէ Էպնիյէնին մէթանէթինէ խալէլ վէ-
րիթ . իմտի մէվսիմիզ քէրէսթէ քէսիլմէմէլի , վէ եա-
փույը իտարէ իտէճէք գալֆանըն տէրէճէի իսթիտատ
վէ մէհարէթի վէք միւգթազի օլմասը իլէ , եափույէ
կեօրէ գալֆա գուլլանըրմալը:

Ո՛ է գալֆատէ գանըղ նէվի եափու եափաճագ
իսէ՝ Էվվէլ Էմրտէ Էպնիյէ մէճիսինէ քէյֆիյէթի ի-

Քատե խոռուպ , պալատե կեօսթերիլան շարթլար իւզ-
րե քէնտուսի մէջիսճէ Թաստիգ օլունտորղը հալտե՝
նիզամը վէճհլէ ճանիպի մէջիստէն ըուխսամ Թէզ-
քէրէսի վիրիլէրէք պաշանմալը տըր:

Սայէի մէքեարմմայէի Հազրէթի Շէհինշահիտէ
հէր հալտէ հուսուլի խթիրահէթի ֆուգարա վէ Թէ-
պէա վէ իմարի միւք վէ պէլտէ գազիյէսի միւլթէզէ-
մի ալի օլարազ , հիչ քիմէանէնին զարարտիտէ օլմա-
սընէ մատիլէթի սէնիյէ գայիլ տէյիլ տիր: Վէ ալէթի
զարար օլան հիյլէքեարանըն տախի՝ տէֆի շէրը վէ
հիյլէլէրի տէրէճէի լիւզումտէ խոռուկի պէյանէ հա-
ճէթ տէյիլ տիր:

Տիւլկէր գալֆալէրինտէն պազը իշսիզ վէ կիւճ
սիւզ օլանլէր՝ պինա եափտըրմազէ հէվէսի օլան զաթ-
լէրէ պիրէր սուրէթլէ չաթուպ , Թէմէլսիզ սեօզլէրէ
պաշլար, վէ գալֆանըն աճէմիլիկի ճիհէթի իլէ եալան
սեօզլէր իլէ , եանի՝ եիւզ արշըն պիր խանէյի վէք ա-
շաղը պէհա իլէ պէլքի եալընըզ քէրէսթէսինի գօրու-
մազ տէրէճէլէրտէ սէմէն (պէհա) իլէ եափարըմ տէյ-
էրէք ալտատըր, վէ պէյլէճէ պաշլատարազ սօնրալէրի
զարար խտտիսը իլէ պիր Թագըմ քիմնէլէրին վէ պէլ-
քի ֆուգարանըն վէ նիսվանըն (գարըլարըն) ճանլէրինի
եազար:

(Նոուն իշիւն պուլնտան պէյլէ պուլնըն էօնի քէս
տիրիլմէք իւզրէ՝ պու միսիլլու խանէ եափտըրմազ նիյ-
էթինտէ պուլունան քիմնէնլէր՝ էվվիլ էմրտէ գալ-
ֆասը իլէ պէրապէր մէջիսէ կէլէրէք , եափտըրաճաղը
պինանըն ըէսմինի կեօսթէրմէլի , վէ արշընը գաչ զու-
ռուշէ չըգաճաղընը՝ ֆիյաթի մալիւմէսի իլէ ճանիպի

մէջիստէն անկլայուպ, գուտրէթի հալիյէսինէ վէ ագ-
 ճէսինէ էլվէրտիկի սուրէթտէ՝ գալֆայէ կէօթիւրիւ
 վիրէճէկ, վէ եօգարտա եազըլան տէրէճէլէրտէն գան-
 ղը տէրէճէլէրտէ պինա եափտըրաճագ իսէ՝ օ տէրէ-
 ճէյէ մախսուս քէրէսթէ վէ սայիր լէվազիմաթընը գօյ-
 արագ՝ շարթընը լայըզը իլէ իճրա իյլէմէք իւզըէ՝ մէճ
 լիսճէ գօնթրաթօյէ պաղլանմալը . արթըզ սօնրա շու-
 պու տէմէյէ իքի թարաֆըն տախի սալահիյէթի օլմազ:

Կէօթիւրիւ վիրամէտիկի հալտէ՝ չիւնքի եափտը-
 րաճաղը պինանըն էվսաֆ վէ էշքեալինի մէճլիսճէ անկ-
 լամըշ, վէ սարֆը լազըմ կէլան ագճէնին մըգտարընը
 ֆիլճիւմիլէ պիլմիշ օլաճաղընտան, մէվճուտի գատար
 ագճէ սարֆ իլէ հալինէ լայըզ շէյ եափտըրմագ սը-
 րալարընը գարարլաշտըրմալը տըր:

Ի պինիյէ եափմագ խուսուսնտէ էսպապի մամու-
 րիյէ վէ եանղըն թէհլէքէսինտէն պիհըֆզիհի թաալեա
 վէսիլէի թահաֆֆուզիյէ օլմագ իւզըէ, քեարկիր էպ-
 նիյէ՝ ախշապ պինալէրտէն հէր վէճհլէ միւրէճճահ
 (նախամեծար) տըր:

() նուն իչիւն կէչէնլէրտէ՝ պունտէն սօնրա եա-
 վըրաճագ խանէլէրին ումումէն քեարկիր եափըմասի
 էպնիյէ նիզամընէ գէյլ վէ իլալէ օլունմուշ իսէ տէ,
 մաղազա միսիլու վարիտաթ վէ թիճարէթ մահալի
 օլան եէրլէրտէ տախի քիւլլիյէթի էմթիա վէ էշեա
 պուլունաճաղը ճիհէթի իլէ՝ եանտըղը թագտիրտէ
 սահապլարընէ վէք չօզ զարար վէ գէյան վէրէճէկին-
 տէն, պունտան սօնրա օ մագուլէ վարիտաթ վէ թի-
 ճարէթ մահալի օլան ճէսիմճէ պինալէր տախի՝ թէ-
 մէլ պրաղըլաճագ եէրի թահամիւլ իյլէտիկի հալտէ՝

Ճիւմբէսի ատէթա թաշ վէ թուղլատէն քեարկիր օլա-
րագ եափրլմալը տըր:

Սրան վէ տիւքքեանլէրին տախի քեարկիր օլմագ
իւզըն եափրլմասընէ թէշվիգաթի լաղըմէ վէ մուալէ-
նաթի (օգնութիւն) իճապլիյէի միւմքինէնին իճրասը
իլէ, մէսէլա պէշ եիւզ քիսէ ագճէ գըյմէթտէն զիյա-
տէ խանն եափմաղէ գուտրէթի օլան հէր սընըֆ թէ-
պէա հագգընտէ՝ քեարկիր օլարագ եափտըրլմասընէ
ղայրէթ օլունուպ, ֆագաթ պազը ճիհէթլէ սահիհէն
էօղիւրի օլուպտէ՝ քեարկիր եափամատըղը հալտէ,
պէհէր հալ էթրաֆընէ քեարկիր տիւար եափրլմասընէ
խպրամ օլունմալը:

Իշպու եափրլաճագ էպնիյէ վէ տիւքքեանլէրին
քեարկիր օլարագ եափրլմասընտէն միւրատ՝ քէպիր
խան կիպի մութլագա քիւֆէքի թաշ իլէ սօմ քեար-
կիր սուրէթինտէ օլմայուպ, հէմ հէր քէսէ էհվէն օլ-
մագ, վէ հէմտէ մաթլուպ օլան մէթանէթ վէ էմնիյ-
էթ հուսուլ պուլմագ իչիւն՝ իւչ թարաֆը պայաղը
թաշտէն մօլօզ տիւար եափրլուպ, քիրէմիտլէրի տախի
խալիս խօրասանլը խարճ իլէ պաստըրլմագ սուրէթին-
տէն իպարէթ տիր:

Պու սէպէպտէն՝ պունըն ախշապ պինա իլէ ֆար-
գը փէք ճիւզի օլարագ, պունըն իլէ պէրապէր եան-
ղընըն պիւրայէթինտէն տախի մուհաֆազա օլունմուշ
օլուր. սահապլարը գուտրէթի օլուպտէ՝ ատէթա սօմ
քեարկիր եափաճագ օլուրլէր իսէ, պիթթահսին (հա-
ւաննըլ) թուխսաթ վէրիլտիքտէն պաշգա՝ պիր շէյ
տախի տինիլէմէզ:

Պուտրէթի օլմայանլէր՝ տիւքքեանընըն էթրա-

Ֆրնր մօլօզ տիվար վէ հօնլերինի միւմքին մերթեպէ
թուղատէն եափուպ, նէվրէսմ սաչագ վէ սիւրմէ քէ-
փէնկլերինի տախի սաճտէն գափլատուպ, իւզերինին
քիրէմիտլերի տախի խօրասան քիրէճլի վէ եա գոււմլը
խարճ իլէ պաստորմայը տոր:

Եւանան եերլերտէ՝ ճատտէ սօգաղլերին էպնիյէ
նիզամը իւզրէ օնար, վէ եան սօգաղլերին՝ սէքիզէր
արշըն պորաղլըմասընէ, վէ պէշ եիւզ քէսէ գըյմէթտէն
աշաղը եափրաճագ խան վէ տիւք.քեանլերին ախշապ
օլտրղը հալտէ, նիզամընէ թաթպիդէն պէշ խանէտէ
պիր՝ քեարկիր տիվար եափտըրըմասընէ տաիր վէ սաիր
նիզամաթի միւթէֆերասընէ տգգաթ վէ իթինա օլու-
նաճագ տոր: Եւ մահալինին կէնիշլըք վէ թահամիւ-
լինէ կեօրէ պաղլէ վէ աչըգլըգ վէ ֆասըս (անջատող)
մահալ պրաղըլմասընէ հիմմէթ վէ նազարէթ գըլընա-
ճագ տոր:

Քեարկիր էպնիյէ եափմասընտէն միւրատ՝ եան-
ղընտէն մուհաֆազա օլունմագ, վէ պիրտէ ախշապտէն
գիյատէ տայանմագ մէրամընտէն լպարէթ օլտընէ
մէպնի, պունտէն պէօյլէ էպնիյէնին քեարկիր եափը-
մասը իշիւն՝ թէշվիգաթ (յորդորանք) վէ թէսհիլաթի
(գիւրութիւն) լազըմէնին իճրասընէ սարֆի հիմմէթ
օլունաճագ տոր:

Սագաթ հէր քէս խանէսինի քեարկիր եափմա-
ղէ գուտրէթի օլմայաճաղը ճիհէթլէ՝ պունա ճէպր
օլունմայաճագ տոր: Եւ իւմքին մերթեպէ եանղընտէն
մուհաֆազա օլունմայա իճապ իտէն վասիթալերէ պագ-
մագ ֆարղընտէն օլուպ, էկէրչի կէչէնտէ էպնիյէ մէճ-

լիսինտէ միւզաքերէ օլունուպ, էպնիյէ նիզամընէ զէյլ
օլունմուշ օլան մատտէլէրին պիւրինտէ՝ եափըլաճապ
էպնիյէլէրէ թահթա գափլանմայուպ, քիրէճ խօրա-
սանը խալիս խարճ իլէ եափտըրըլուպ, ֆագաթ գըշ
էյամընտէ եափըլաճապ էպնիյէ հագգընտէ՝ հասէպ
իւլմէվսիմ սըվա թուլթմայաճաղը միւլահազասը իլէ
գափլամա եափմաղէ ըուխասթ վիրիլմէսի սուրէթի
կէօստէրիլմիշ իսէ տէ. էքսէրի եանղընըն սիրայէթի վէ
քէսպի ճէսամէթի՝ խանէլէրին էթրաֆընտէ օլան
գափլամայէր պօյալը պուլունմասընտան, վէ եազ կիւն-
լէրի գուրույուպ եանմաղէ զիյատէ եիւզ թուլթը-
ղընտան իլէրի կէլտիկի, վէ էթրաֆը սըվալը պուլունան
խանլէրէ իսէ՝ չարչափուգ աթէշ սիրայէթ իտէմէյ-
ուպ, հաթթա եանղըն եէրլէրինտէ էօյլէ էթրաֆը սը-
վալը պուլունան խանէլէր՝ պիր թուլունպա իլէ մուհա-
ֆագա օլունարագ գուրլթարըլտըղը՝ եանղըն մէմուր-
լարը թարաֆընտան խապէր վիրիլուպ, պու սուրէթլէ
էթրաֆը սըվալը օլան խանէլէրին քիւլլի ֆայիտէսի օլա
ճաղը իչիւն, հէր նէ գատար գըշ մէվսիմինտէ սըվա
լայըգը իլէ թուլթմայաճաղը միւլճէրրէպ վէ աշիքեար
իսէ տէ՝ գըշըն եափըլան խանէլէրին իչ թարաֆը տա-
խի սըվանմայուպ, լայիլաճ պէհար մէվսիմինէ պըրա-
ղըլմագտէ օլմասը իլէ՝ տիշ եիւզիւնտէքի սըվայը տա-
խի օլ վազըլթէ պըրագարագ, մէվսիմինտէ սըվաթմասը
լաղըմ կէլեր:

1) Է պիրտէ մուգատտէմէրի եափըլտըղը կիպի՝
էպնիյէնին պէօլմէլէրի թուլըլա իլէ տօլմա տիվար եա-
փըլտըղը թագտիրտէ՝ մէթանէթլի օլաճաղընտէն պաշ-
գա, սըվայէ տահա էլվիրիշլի պուլունաճաղընտէն՝ պուն
տան պէօյլէ եափըլաճապ խանէլէրին գափլամա եա-

փրկման փութսամբ վերելմէյուպ , գափլամա եերինէ՝
խմէյէնէր տօլմա տիվար եափմալը , խմէմէտիկի սու-
րէթտէ՝ պաղտատի եափտըրարագ պէհէր հալ էպնիյէ-
նին տիշ թարաֆը խօրասան վէ քէթէն վէ գոււմ իլէ
սրվամմալը : Հու գատար քի խարճընէ տըգգաթ օլուն
մատըղը հալտէ՝ ազ վաղըթտէ սըվասը տեօքիւլէրէք
ֆէնա պուլուր : Կալիս խարճ իլէ սրվամտըրըմասընէ՝
մէմուրլէրի թարաֆընտէն ալէտտէվամ տըգգաթ օլու-
նաճագ տըր :

Կափլամա եերինէ սըվա խմէմէյէնէր օլուր խտէ՝
օ միսիլու տիւք. քեան վէ խանէլէրինէ սաճ գափլաթ-
մասընէ ըուխսամբ կեօսթէրիլէճէք տիր : 1) Է պիրտէ
կէչէնէրտէ գարարկիր օլան էպնիյէ նիզամընտէն՝ ախ-
շապ խանէլէրին եիւքսէքիկի՝ օն սէքիզ ալշընէ գա-
տար օլմագ իւզընէ ըուխսամբ կեօսթէրիլմիշ խտէ տէ ,
պոււ մըգտար եիւքսէքիկի՝ ախշապ խանէլէրէ զիյատէ-
ճէ կեօրիւնիւպ , եանդընըն սիրայէթիւնտէն մուհաֆա-
զա օլունամայաճաղը՝ սօնրատէն պիթթէճիւպէ խա-
պէր վէրիլմիշ օլտըղընտան , օ միսիլու ախշապ խանէլէ-
րին պոււնտան պէօլէ եիւքսէքիկի օն տեօրթ ալշըն օլ-
մագ , վէ քեարկիր եափանլէրէ իկիրմի զիրա եիւքսէք-
իկէ գատար ըուխսամբ վերելմէք իւզընէ թէսվիյէսի
թագտիրինտէ՝ եիւքսէք եափու եափտըրմագ խմէյ-
էնէր քեարկիր եափմաղէ հէվէս խտէրէք , պոււ տախի
մուճիպի թէշվիգ օլուր . խմտի օնա կեօրէ իճրայի իգ-
թիզասը իլէ կէրէք պոււ մատտէնին վէ կէրէք զեբը օլու-
նան մատտէլէրին նիզամնամէի մէգքիւրէ զէյլ վէ իլա-
վէ օլունմասը լապըմընտան տըր :

